

Yevmiye 12804

2014-11-23 02:18:14 +0200

2000'lerin başında gördüğüm bir site vardı, sanırım okuldaki asistanlardan birinin sitesiydi. Adam camgöbeği arkaplana kocaman kırmızı harflerle *Please be yourself* yazmıştı, *Lütfen kendiniz olun*. Girince bunu okuyorsunuz.

İnsanın *kendisi olması* o zaman da pek kolay bulduğum bir problem değildi. Bugün Seth Godin, *sırf kendiniz olduğunuz tek zaman, hayatınızın ilk birkaç günüdür* deyince, onu hatırladım. İnsanları ihtiyaçları şekillendiriyor, *kendi* dediğimiz şeyin ihtiyacını bir şekilde başkaları gibi olarak karşılamak mümkünse, insanın kendisi olması nasıl mümkün?

Kendisi olmuş gibi yapanlara özenip kendisi olmuş gibi yapmayı mı kastediyordu acaba?

Filistin hakkında bir yazı yazıyorum, *kafam karışık* diye başlamıştım, yazdıkça şekilleneceğine daha da karıştı. Bir yandan da okumaya devam ettiğim için, karışmayı durdurma imkanım yok. Suriye olmasaydı, Mısır olmasaydı, etrafındaki ülkeler, Lübnan olsun, Ürdün olsun, Mısır olsun, Filistinlilere Terörist İsrail'den *çok daha iyi* davransaydı, benim de kafam bu kadar karışmayacaktı.

Amerika'da maaşının ne kadar olduğunu anlatmanı istemeyen patronların oranı, özel sektörde %61'miş. İşyerlerinin yaklaşık üçte ikisinde, çalışanlar diğer çalışanların ne kadar maaş aldığını bilmiyor. Patronların işini kolaylaştıran bir yöntem. Bir de **Buffer** <<http://bufferapp.com>> gibi, *maaş formülü* bulunan yerler var, herkes herkesin neye göre maaş aldığını biliyor. Ben olsam bu ikisinin karışımı bir şey yaparım, maaşların nasıl hesaplandığını açıklarım ama arada kimsenin ne kadar olduğunu bilmediği primler veririm.

Eflatun'un Akademisi, insanlara nasıl mutlu olunacağını, nasıl yaşanacağını anlatıyormuş. Bizde bu fonksiyonu icra edenler tekkelerdi. Onlar kapandıktan sonra, yerlerine herhangi bir kurum konmadı. İnsanların *terapiye* ihtiyacı olduğunda, hasta olana kadar beklemeleri gerekiyor. Kafası yeterince bozul-

mamış insanın gidip, derdine derman bulacağı ve etrafından da *deli etiketi* yemeyeceği bir kurum yok.

Şamanların bile asıl vazifesi buydu. Modern dünyanın en büyük kayıplarından biri. İnsanlara yol gösteren, güvenecekleri, her gittiğinde *para bayılmak* zorunda olmadığın, yaptığı işi *bilim kılıfı* altında yapmak zorunda hissetmeyen birilerine ihtiyaç var. *Kişisel gelişim* saçmalıklarının bu kadar *gelişmesi* de bundan.

Oocyte modifikasyonu denen bir teknikle, doğacak çocukların cinsiyetini belirlemek mümkünmüş. Daha doğrusu, tüp bebek yöntemiyle döllenmiş yumurtaların, cinsiyetlerini henüz çok ufakken tesbit edip, istediklerinize *yaşama torpili* geçebiliyormuşsunuz. Amerika'da serbestmiş ama Türkiye'de serbest mi bilmiyorum. Buna benzer yöntemlerle, doğacak çocukların göz renginin belirlenmesinin de mümkün olduğunu söylüyorlar.

Bu genetik mühendisliği, veya ana babada olmayan özelliklerin çocukta ortaya çıkarılması değil, ancak anababada olan özelliklerin çocuklarda ne derecede ortaya çıkacağını belirlemekle ilgili. *100 çocuk yap ve en uygunlarını yaşat*. Daha giriş seviyesi belki ama bunun devamında neler olabileceğini tahmin ediyoruz.